

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2147

Vragen van het lid **Smits** (SP) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Dijkma, over *expertisecentra die geld voor zorgleerlingen oppotten*. (Ingezonden 3 maart 2009)

1

Wat is uw oordeel over het bericht «Onderwijsbond: veel rugzakgeld in speciaal onderwijs opgepot»?¹ Wat is uw oordeel over het onderzoek van de Algemene Onderwijsbond dat hieraan ten grondslag ligt?²

2

Wat zijn de motieven van de regionalen expertisecentra om het budget niet uit te geven, maar op te potten? Indien u dit niet weet, bent u bereid dit te onderzoeken?

3

Onderschrijft u de uitspraak van de voorzitter van de WEC-raad³ dat scholen in 2006 en 2007 niet genoeg ambulante begeleiders wisten te vinden? Zo ja, wat kunt u hiertegen ondernemen?

4

Is het waar dat scholen, zelfs als ze voldoende expertise in huis hebben en de nodige zorg kunnen leveren, geen budget van de expertisecentra krijgen? Hoe verklaart u dit?

5

Wat gaat u ondernemen om ervoor te zorgen dat de regionale

expertisecentra stoppen met het oppotten van budget, zodat het geld wordt besteed aan de leerlingen die het nodig hebben?

¹ de Volkskrant, 27 februari 2009.

² Algemene Onderwijsbond: «Hoe rijk zijn de expertisecentra?», 28 februari 2009.

³ WEC-raad behartigt de belangen van instellingen die vallen onder de Wet op de Expertise Centra (speciaal onderwijs).

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Dijkma** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 31 maart 2009)

1

Ik heb kennis genomen van dit bericht. De AOB heeft onderzoek gedaan onder de WEC-instellingen. Men concludeert dat de solvabiliteit, het weerstandsvermogen en de rentabiliteit over het algemeen hoger scoren, dan volgens de gehanteerde normen noodzakelijk is. De AOB concludeert dat de instellingen geld over houden en wijst als oorzaak met name naar het tekort aan ambulante begeleiders als oorzaak hiervan. Het tekort aan ambulante begeleiders is al eerder besproken met uw Kamer, en de WEC-raad heeft hierop actie ondernomen. Eerder heb ik met uw Kamer gesproken over de bredere vraag waarvoor de zorgmiddelen precies worden ingezet. Het gaat daarbij niet alleen om het (v)so, maar ook om de inzet van zorgmiddelen in het regulier onderwijs. Ook is een

motie ingediend naar aanleiding van de begrotingsbehandeling die verzoekt om een onderzoek naar de inzet van zorgmiddelen (2008, nr. 98 Kraneveldt-van der Veen c.s.). Ik heb uw Kamer toegezegd hier een onderzoek naar te laten doen. De uitkomsten van dat onderzoek verwacht ik in april. Ik heb dan de beschikking over een meer compleet beeld en op basis daarvan zal ik beoordelen welke aanpak wenselijk is.

2

De AOB geeft in haar onderzoek aan dat een belangrijke factor de personele onderbezetting bij de ambulante begeleiding zou kunnen zijn. De expertisecentra ontvingen hiervoor wel de middelen, maar hadden moeite met het vinden van geschikt personeel, waardoor de middelen niet konden worden besteed.

Naar aanleiding van eerdere berichten hierover heeft de WEC-raad een aantal modellen uitgewerkt om ervoor te zorgen dat de leerlingen toch begeleid kunnen worden. Het is immers van belang dat de leerlingen de ondersteuning en begeleiding krijgen waar ze recht op hebben. Daarom is er ook gewezen op de andere mogelijkheden die er zijn om leerlingen die zorg te bieden, op het moment dat het REC c.q. het (v)so onvoldoende ambulante begeleiders tot haar beschikking heeft. In het onderzoek dat op dit moment plaats

heeft zal ook aandacht zijn voor de mogelijke verklaringen ingeval er sprake is van niet uitgeputte middelen.

3

Ja. In die periode (2006-2007) heeft er al overleg plaatsgehad met de WEC-raad over de mogelijke oplossingen. De oplossingen kunnen bijvoorbeeld gevonden worden door de inzet van deskundige begeleiders van buiten het REC. De uitvoering van de begeleiding blijft wel vallen onder de verantwoordelijkheid van het REC c.q. het (v)so. Het is dus aan het veld om van deze mogelijkheden gebruik te maken. Overigens gebeurt dat ook in de praktijk. Ook in het artikel van de AOB wordt melding gemaakt van een aantal instellingen die in eerste instantie geen goed aanbod konden realiseren door het gebrek aan personeel, maar waar inmiddels de situatie weer sterk verbeterd is.

4

Indien het REC onvoldoende ambulante begeleiders heeft, kan inzet van expertise buiten het REC een oplossing zijn. Het REC kan in dat geval het benodigde budget overmaken naar de school, waarbij de begeleiding overigens wel onder verantwoordelijkheid blijft vallen van het REC c.q. het (v)so. Het is dus wel degelijk mogelijk dat afspraken worden gemaakt over het overhevelen van middelen. De oplossing kan in mijn ogen echter niet zijn dat de begeleidingsmiddelen zondermeer aan de reguliere school gegeven worden zonder dat duidelijk is dat deze benut worden voor deze specifieke begeleiding. De middelen zijn immers toegekend op basis van een indicatie waaruit blijkt dat de inzet van specialistische deskundigheid noodzakelijk is. Overleg tussen REC en school is in deze gevallen dus noodzakelijk. Gezamenlijk kunnen zij dan de mogelijkheden voor begeleiding bespreken.

5

Uitgangspunt is voor mij dat de zorgmiddelen, die bedoeld zijn om kinderen te voorzien van de specialistische zorg die ze nodig hebben, daarvoor ook worden gebruikt. Het is in geen geval de bedoeling dat deze middelen worden gebruikt als «buffer voor moeilijke tijden». Toen de signalen over het personele probleem rondom de ambulante begeleiding ontstonden,

zijn de mogelijkheden om op alternatieve wijze de leerlingen de benodigde zorg te bieden uitgewerkt. De directeuren die in het artikel van de AOB aan het woord komen geven ook aan al verbetering te zien. Ik wacht de uitkomsten van het onderzoek dat wordt gedaan naar de inzet van de zorgmiddelen af. Aan de hand van de hier genoemde onderzoeken zal ik bepalen welke aanpak wenselijk is.

Daarnaast wil ik in dit kader wijzen op het onderzoek naar de vermogens in de onderwijssectoren van de commissie Don, waarover ik u ook in mijn brief van 4 februari¹ heb geschreven. De bevindingen van deze commissie zijn eveneens van belang bij de nadere standpuntbepaling ten aanzien van de vermogens in het primair en speciaal onderwijs. Deze bevindingen worden medio 2009 verwacht.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 31 293, nr. 26.